

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és pónetek kivételével.

<p>SZERKEZTŐSÉGI IRÓDA: Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt. Ide intézendő a lap szellemi részét illető közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adtnak. Berendezetlen levelek csak ismert közlők fogadtatnak el.</p>	<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 Ft. — Félévre 5 Ft. — Negyedévre 2 Ft 50 Pr. — Egy óra 1 Ft. HÍRDETÉSI DÍJ: Országos postán egyszeri hirdetésért 5 kr. — Helyi újságban hirdetésért külön díj. — Hirdetés a közbeszólásért 2 Ft.</p>	<p>KIADÓ-HIVATAL: Kutasi Imre könyvnyomdája Főpíacz, Sz. Nagy Károly-ház. Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyanint az előfizetési pénzek, a kúrias körüli paraszok és hírdetvények.</p>
---	---	---

A debreczeni választók figyelmébe.

Budapest, ápril 11.

(—6—) Méltóztattak-e már látni fából vaskarikát? Majd mutok én! Multkor csak a »Függetlenség« csinálta, most már az »Egyetértés« is csinálja.

Multkor a »Függetlenség« című lap hozott egy cikket, mely igen okosan, behatóan és hazafiasan volt írva. E cikkben ki volt mutatva a veszély, mely a magyar nemzetet fenyegeti. Hogy mint egy sziget egy körül van vére a magyar nemzet elenséges érzelmű szláv elemekkel, melyek csak a pillanatot várják, hogy elsodorhassák e szigetet.

Mondom, hogy a cikk igen hazafiasan volt tartva, igen szépen volt írva, helyzetünk igen szépen volt benne fejtegetve s bizonynyal tanult ember volt, a ki írta, de ha például abban a pillanatban, melyben fejtegetésének legmélyebb mélyére haladt, azt kérdezi tőle: »Nos uram, és mi módon véli ön eme tengerrel a megküzdhetőség lehetőségét? — Hát e kérdésünk által rögtön belesik ama tárgyba, melynél józan gondolkozása megszűnik, szeme előtt összefoly a világ s eszméinek vezény fonalát nem képes abban feltalálni többé; hát azt fogja felelni, hogy: a függetlenség ártal.

És ezután hiába beszél nekik akarmit. Hiába mutatod ki, hogy mi hét millió magyar a közel száz millió szlávval hogy küzdhetünk meg, ő megmarad állítása mellett s beszél aztán neked összevissza mindent, örültebbnél örültebb dolgot s minél inkább elébe tárod állításainak rettenetességét, annál dühösebb reád.

Mondom tehát, a multkor a »Függetlenség« hozott egy olyan cikket, melyben kimutatja, hogy a függetlenség Magyarországra nézve halál lenne, ma meg az »Egyetértés« mutatja azt ki »Oroszország ellen« című cikkében. Mint a »Függetlenség« cikke a multkor, ez a cikk is okosan, szabatosan van tartva elejétől kezdve végig, csak a végén lehet látni, hogy ha cikkirő to-

vább írta, most már bele jönne az örjögésbe, amde cikkirő mintegy maga is megéri ezt és leteszi a tollat.

Mondom tehát, hogy ennek a cikknek is minden sorát aláíratjuk, elejétől az utolsóig, annyira higgadtan és szabatosan van tartva.

»Nekünk is meg kell Oroszországgal küzdenünk« — írja a többi közt. »Ez oly sors, mely elől kitérünk nem lehet, mert a helyzetnek és érdekeknek szükségképeni követelménye. És ekkor nem lesz és nem lehet közömbös ránk, hogy Oroszországban melyik elem az uralkodó«, stb. stb.

És így foly ez szépen, olyan közönséges szellemben, mint a parancsolat. A cikk minden sorából kéri, hogy cikkirő szintén esatarendben képzeli maga elé a közös hadsereg egy milliárdnyi szuronyát, hallja az Uchatus ágyuk bömbölését, s a mint a magyar király harcziménen ülve a világ egyik leghatalmasabb seregét parancsolja a magyar nemzet védelmére. És ezen elmékedésében egy pillanatig sem háborogtatók másféle gondolatok. Amde ha ekkor oda kiáltotta volna neki valaki: Uram! Hát mit ír ön? Két akar ön Oroszországgal megküzdetni? — Hát tekintete erre a kérdésre rögtön elhomályosodik, gondolkozásában a zűrzavar beáll és elveszti a józan következtetések vezérfonalát, felelete az lesz: a magyar nemzet!

És ha erre azt feleled, hogy ahoz a magyar nemzet kicsiny, hát szemel kiüldölnék, homlokán az erek kidagadnak, és beszél neked össze mindenfélét, elakarván hitetni veled, hogy a magyar nemzet ahoz nem kicsiny.

Ime kérem a politikai agyrem. Mindaddig, a míg e tárgyról nem beszél, vagy hogy e tárgyról nem ír, józanul gondolkozik, de a mint ide ér, egyszerre elveszti józan esztét.

Amde lássuk a cikket magát, mely Oroszország céljainak fejtegetése után így szól:

»És minthogy így áll a dolog, minthogy mi ezt a sorsot semmiképpen el nem kerülhetjük, valóban a diplomaták rövidlátósága kell hozzá a felett habozni, hogy mitévők legyünk. Nekünk

nem szabad gyáván bevárni a sorsot, míg elér s részünkről politikai hiba a halogatás. Oroszország csak erőt gyűjt. El fog jönni Európa ellen s első sorban mi ellenünk, mi helyt elég erős. Mi pedig összetett kezekkel várjuk ezt a pillanatot s nézzük a készülődést. Várjuk, hogy ő támadni, pedig tudjuk, hogy csak akkor fog támadni, ha ő az erősebb. Elkerülhetetlen viszálynál okosabb nem várja be a támadást. Ha meg kell lenni a küzdelemnek, legyen meg most, mikor mi vagyunk az erősebbek. Ez minden állambölcsőség matematikájának a kétszerkettője. — Csak az osztrák-magyar diplomaták bölcsesége nem ér föl idáig. Ők akkor is, mikor maguk az oroszok is természetesen találják a megtámadtatást s katonaságot 5sz-pontosítanak határaiknál, ő k akkor is a gyáva védelmen törökfejűk és Bosznia erődítésére eszelnek ki esztelen terveket.

Ime kérem, ki ne észlelné e sorokból, hogy cikkirő kombinációit az osztrák-magyar monarchia közös erejére fektetve, ilyen önbizalommal s félreismerhetetlen meggyőződéssel emlegeti a »mi« kifejezést, büszkén állítván: »Mikor mi vagyunk az erősebbek.«

Semmi kétség benne, hogy a »mi« kifejezés alatt az egész monarchia erejét érti. — De ha ebben a pillanatban oda kiáltana neki valaki: Hát ha most függetlenek volnánk, felényi seregünk fele szláv volna, a birodalom másik része pedig, melynek fele szintén szláv, azt mondaná, — nem meggyünk segíteni? Ilyen önbizalommal beszélne e tisztelt uram? Mondaná-e akkor is: »Mikor mi vagyunk az erősebbek?«

Hát e kérdéssel vége lenne a józan gondolkozásnak ismét és ő szembe állna veled azt állítani, hogy igenis! Ha csak felényi hadseregünk volna, annak fele szláv volna, a birodalom másik felének szlávjai pedig nem segélyünkre, de ellenük jönnének, hát akkor még erősebbek volnánk!

Hol tehát az orvos, ki nem konstatálhatja itt a politikai örjögést? Egyébiránt a cikk végén már ott van a raplázásnak félreismerhetetlen jele. Cikkirő

ugyanis mindazokat, a miket előadott, végig gondolván, megmozdul fejében nem is a függetlenség, csak az ellenzéki bogár s e szerint, hogy a különben igen helyes cikknek ellenzéki színezetet adjon, oda szurja a végén: »Ők t. i. a kormány a kkor is gyáva védelmen törökfejűket. Bosznia erődítésére eszelnek ki esztelen terveket.«

Ezt tehát oda kellett írni a cikk végéhez, mert akkor már megmozdult fejében az ellenzéki bogár s ezen oda dobott meggyőződéssel az egész cikket végig frecescentvén, annak tiszta látkörét egyszerre semmivé tette. Mert ha valaki háboruba készül, első dolog az erődítéseket rendbe hozni s magát a legveszélyesebb oldalról fedezni. Mert míg a déli szlávág ellen 300 ezer katonát kellene sikra állítani, Bosznia megszállásával lehetetlenne teszem ama részről a támadást stb. stb. S ismét csak örült dolog lenne, előbb kinyitni minden kaput s az így tarva nyitva hagyott hazából menni aztán a muszka ellen.

A lázadás színhelyéről. A »Narodni List« jelenti, hogy a Bielagorba három szájal bíró nagy barlangot találtak katonáink. A hercegovinai és a krivoscsiai lázadók meg a mult nyáron sok elmei szert és muníciót halmoztak itt össze. A Biela hegységgel tehát elvezettek a lázadók utolsó támaszpontjukat. Krivoscsiaól három ferít és két asszonyt vittek Cattaroba. Mindannyi föl volt fegyverkezve, meg az asszonyok is.

A legközelebbi összeülő delegációk elé terjesztendő közösügyi pöthitel iránt ma meg csak kombinációkat lehet felállítani, minden határozott szám a közös megállapodás előtt teljesen illusorius levén. A mi magát az összeg nagyságát illeti, mindenekelőtt az a kérdés, képes-e a hadügyi vezetés ma már az egész 1882. évi szükségletre előirányzatot adni. Ha igen, akkor mindenesetre helyesebb, egyszerre kéri a delegációktól az egész összeget. Ha azonban ezt az eljárást fogják követni, akkor természetesen jóval nagyobb összeget kell elkészülve lennünk, mint a minót a delegációk legutóljára megszavaztak. A multkor megszavazott 8 millió három óra volt előirányozva. Most hat hónap áll előttünk. A szükséglet ma tehát legalább meg egyszer akkora. S ha meg hozzávesszük azt a körülményt, hogy bármily

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Elster balgasága.

Angol regény.
Írta: Mrs. Wood Henry.
Fordította: T. M.-ne.
HARMADIK KÖTET.
VI. FEJEZET.
A visszatérés.
(Folytatás.)

— Legyen szives engem meghallgatni aszszonyom! És legyen rajta, hogy megértsen. Látogatása igen alkalmatlan, és ha maradni akar, azon esetben illendően kell ömek magát viselnie. Mihelyt csak a legkisebb szóval vagy tettel véteendő a ház urnője az én szeretet és nagyrabecsült nőm ellen, rögtön látogatása rövidítésére fogom önt kéri.

Az öreg erre felbeszakitá tánczát, azaz hogy már nem kerengett többé, hanem csak egyik lábáról a másikra ugrált, oly szokás, mely éveivel növekedett.

— Az ön szeretett neje, Hartledon Percival! Hogy mondhat ön nekem ilyet? — Bizonyval szeretett neje, kétszeresen szeretett, imádott és nagyrabecsült, oly szeretett és imádott mindenben, mint még soha egy nő sem részemről — viszoná Percival öszintén.

— Mily csalfa egy szörny ön Percival — sivitott az öreg, miatlatt ismét elkezdte keréngését. Ki volt akkor Mande? — Mande már meghalt és én még egyszer tanácslom ömet, ne említsse többé nevét, Ravaszága tolta rám Mandedot. És most hall-

gasson rám lady Kirton, mert olyat mondok ömek, a mit még sohasem hallott tőlem. Ön nagy szerencsétlenséget hozott azzal leányára és leánya elég soká élt arra, hogy azt érezze. És azon időben egy állhatatlan együgyű fiúkök voltam, s ön teljesen hatalmába kerítette.

Egyébiránt mentül kevesebbet gondolok vissza a multa annál jobb ránk nézve. Most már minden meg változott, úgy jellemem mint a körülmények, s azon erkölcsi erőt, melynek hiányát ön egykor úgy fel használta, nem nélkülözöm többé és vegre bírok fannyi erével, hogy azt az egész világ előtt fentartsam, és azon fiatal hölgyet, kit nőmmé tettem minden sértés elől meg védjem. Bocsánatot kérek, hatalam szavaim kissé kemények, azonban azok igazak, és én sajnálom hogy ön azok kimondására kényszerített.

A lady meg állt meg dörszölte arczát, és a grófra bámult, annélkül, hogy tulajdonképen tudta volna, miért?

— Hol vannak a gyermekek? — A hol ön rájok nem találhat. — felelt hevesen az öreg. — Ömek megvan szeretett neje, tehát nincs szüksége a gyermekekre.

A gróf erre nem felelt, hanem hevesen csepenget. Méltósága alattinak tartá tovább felelni. A csepengetésre egy szolga lépett a szobába.

- Küldje ide a dajkát a gyermekekkel.
- Nincsenek honn mylord.
- Nincsenek honn? Csak nem mentek ki ezen esőben! Es ily későn!
- Mindjárt delután elmentek és nem jöttek haza.
- Igen, úgy van Jones, — vágott közbe az öreg, keszrűen. — Ön nem tud azonban semmit, azért elmeht. Tegye be az ajtót.

— Hol vannak a gyermekek — lady Kirton?

— Már mondtam, hogy ott, hol ön rájok nem találhat, — felelt halkán, pirosított arczát vejehez fordítva. — Csak nem gondolja, hogy én azt megtűrjem, miszerint Mande gyermekei egy roz mostoha anyától kizotasztanak és talan a végén megmegegetessenek.

A gróf magánkül ragadta meg a lady kezét, de csak e szót: »asszonyom« birta ki-nyögni.

— Nem szükség ömek engem »asszonyomnak« nevezni. Mande meghalt és én intzekedem helyette.

— Azt kérdem öntől, hol vannak gyermekeim!

— Elküldtem őket és most figyeljen rám. En addig leszek itt, míg nekem tetszik, s ha elmegyek, a gyermekeket is magammal viszem és magammal tartom s neveltem őket. Ön azt véli —

Egyszerre felbeszakitá a gróf mondatát, valószínűleg igen megbánta volna később azt, mit most mondani akart, a grófné felhasználta ez alkalmat, hogy tovább beszélhessen.

— Ön nem viheti magával gyermekeimet, lady Kirton.

— Azok a Mande gyermekei.

— De úgy hiszem, épen úgy az enyémek is. Valószínűleg nem fogok tőlük megválni.

— Hartledon Percival! — kiáltott az öreg s turbánja szalagjai, mint megannyi lobo-gók lengtek körül alakját, — ha ön nekem ellent áll, azon esetben az árvtörvénysek elé folyamodok. En vagyok legközelebbi rokonuk s nekem van hozzájuk jogom.

— Legközelebbi rokonok! — ismétlé Percival. — Ugy látszik, ön elveszté esztét; én vagyok atyjok.

— Harmincz éves s még azt sem tudja, hogy a gyermekek nevelésénél az atyát semmibe sem számítják? És ha tiszser volna is ön atyjok, mit gondol azzal az árvtörvénysek? Anyit, mint egy papnézzel Egyedül anyara van szükség.

— És én szerettem azt nekik, — viszoná a gróf.

Az öreg grófné erre még nagyobb dühbe jött és valami nem szép dolgot mormogott fogai közt, aztán kalapjáért kiáltott, hogy rögtön az árvtörvénysekhez rohanjon.

Jobb volna, ha ön saját magát helyeztetne tutorság alá, — monda Percival boszusan, — azonban, a mi gyermekeimet illeti, azoknak hagyjon békét, semmiesetre sem bízám őket az ön gondjaira.

A grófné ruhájával több száket feldöntött és a gróf elhagyta őt. Igazat mondott, midőn azt mondta, hogy nem bízná gyermekeit gondjaira. Jól tudta, mennyire nem állhatja a lady a gyermekeket, és hogy most a gyermekek neve alatt magának akar otthont állapítani.

Meg a felindulástól pirultan lépett neje szobájába. Ő már készen volt és épen el-

szerény mérvben erődítéseket is kell építenünk s a hadi anyag veszteségeit sem hagyhatjuk megpótolatlanul, akkor alig fogunk csalódní, ha az új póthitel magasságát kerek számban 20 millió forintra tesszük.

Palesztina begyarmatosítása izraeliakkal.

Nagy-szombaton este felnyolozkor egyik bécsi zsinagoga „Beth-Hamidras”-ában Bierer törvényszéki orvos gyűlést hívott össze, mely Palesztina begyarmatosításával foglalkozott.

A gyűlés elnöke Spitzer Rabbinaus volt. A Bierer által előterjesztett jelentésből kitűnik, hogy ő egy egyetlet akar szervezni, mely Palesztinának az oroszországi zsidók által való begyarmatosítását mozdítaná elő. A legutóbbi oroszországi zsidóheczek alkalmával sokat beszéltek arról, hogy a zaklatott zsidókat Spanyolországba kellene telepíteni, ettől azonban elálltak, mert Spanyolországban még mostani zsidói sem felejtették el, hogy mily üldöztetéseknek voltak egykor őseik kitéve.

„Azt mondják, mondja szónok, hogy Palesztinában nincs is víz, a mi pedig a földmíveléshez okvetlen szükséges. Uram, nemrég volt alkalmam orosz hittársakkal beszélni, kik azt felelték erre: „mi könnyeinkkel fogjuk azt a földet megöntözni.” (Főkiáltások: Képződés, ábrándozás!) Szólag meg szavakkal ajánlja Palesztina gyarmatosítását, s rámutat a már Ausztriában is föl-föl tűnedező antisemitizmusra. Spitzer rabbi megjegyezte, hogy a zsidóknak már vallási szempontból is Palesztina felé kell gravitálni. Ha a zsidók Amerikába mennek, nemsokára el fogják felejténi atyáik hitét.

Feigenbaum a gyűlés rendkívüli tiltakozása közt beszelt Palesztina gyarmatosítása terve ellen. „Honnan szerezzük meg a nagy exodusra szükséges 50 milliót,” kérdezte, „mikor itt Ausztriában, egy kis antisemitizmus mellett is nincs szükség ily tervekkel foglalkozni. Spitzer rabbi kikelt Feigenbaum nézete ellen s azt igyekezett fejtegetni, hogy ez az eszme észszerű.

A gyűlés végre egy öt-tagu bizottságot választott, melynek dolga lesz az alapszabályokat kidolgozni.

Gorcsakoff.

Gorcsakoff végleges elbocsátása képezi a nap legnevezetesebb politikai eseményét.

Az agy államférfiu visszalépése régibb idő előrelátható volt, tényleg már úgy sem vette az orosz birodalom külügyeit s most sem az ő nyugállapotba helyezése, mint inkább Giers kinevezetése az ő helyére bir politikai jelentőséggel.

Gorcsakoff Mihailovics Sándor herceg 1798. júl. 16-án született. A legidősebb tehát valamennyi működő diplomata közt. Miniszteri pályája is a legregibb valamennyi között s csak abszolutisztikus államban képzelhető. 1856. ápril. 29-án, a párisi szerződés aláírása után tehát négy héttel foglalta el miniszteri székét, miután már akkor is tekintélyes diplomatai mult állott mögötte, melynek egyik nevezetes szakát képezi nagykövetsége az akkor Európában hangadó bécsi udvarnál.

A kormányrudat megragadva, egy röpké szóval jelezte követendő programját „La Russie se recueille”, Oroszország gyűjti erejét, — ezt adta Európának tudtára körjegyzékében: fölötje jellemző és szükségesnek elismert jelszó a krími hádjáratra következő időben. E jelszó sok zavarólag segíté ki Oroszországot s minden ügyes akciónál korábban visszaállította az északi kolosszus nagyon elhalványodott Nimbusát.

Gorcsakoffnak egész 1863-ig nem nyilt

akarta szobáját hagyni. A gróf átkarolta derekát s visszahúzta őt a szobába, röviden elbeszélte bosszúságát, melyet az öreg grófné neki okozott.

— Maradj addig itt édesem, míg én veled mehetek. Nagyon rossz hangulatban van — és nem akarnám, hogy egyedül állj veled szembe.

— Hová akarsz te menni, Percival?

— Hm, nagy kedvem volna rendőrt hoztatni, hogy kivegyem tőle a gyermekek holétét.

Anna nevetett és a gróf lement. Ő csakugyan azt szándékozta tenni. Az öreg eszelős és azért nem érdemel kiemlést. Midőn épen az ajtónál állt és kinézett, Carr Tamást látta közeledni, ez azonban nem véletlenül történt, miután Carr egyenesen azért jött, hogy a grófról tudakozódjék.

— Ah! — Hogyan? Már itt vagy — Hartledon?

— Melyik jó szellem küldött téged ide, Carr? — kiálta a gróf, barátja kezét melegen megszorítva. — Te törvényesen rajszórtkeltél, ha még tovább is visszatartaná gyermekeimet, — s ezzel elbeszélte Carrnak az egész esetet.

Carr nevetve felelt:

— Nem sokáig fog ő makacszkodni, valószínűleg nincs magánál. Ez rayszság tőle azért, hogy megkaphassa őket.

— Neki adni! — kiáltott Percival, mi-alatt Hedges hozzá lépett.

— Madam Boll mondja, hogy a dajka elmenetelekor mondotta neki, hogy a gyermekekkel a Hussand asszony viaszábráit nézendik meg.

— Bár ő változna viaszábrává! — kiálta Percival, — Carr ur velünk fog ebédelni Hedges. — Balgaság Carr nem szabad magát

alkalma bebizonyítani államférfiu nem közönséges talentumát. — A mondott évben volt a lengyel szabadságharcz.

Ez időben lett Gorcsakoff hercege.

Mint diplomatát fölötje jellemzi, mennyire hajszolta a csattanós szinpadit effektusokat. 1876. okt. 31-én ultimátumot nyújtott át a portának. Miért? Hogy a porta fegyverszünetet kössön Szerbiával. Mindenki tudta, hogy azt a porta nélkül is megkötötte volna jó szántából. Gorcsakoffnak sikerül ezzel olybá tüntetni föl a dolgot, mintha a porta csak az orosz presszionnak engedett volna a bekekötéssel. Hogy az ilyesmi a balkáni szlávok előtt mennyire emelte a czár népszerűségét, mutatja az, hogy most a czárt istenitük, mint egyedüli fölszabadítójukat.

A berlini konferenciában részt vett s neki köszönhető leginkább a hármasszászari szövetség összejövele.

Gorcsakoff rendkívül tevékeny szellem volt s birt mind ama tulajdonságokkal, melyek a régi iskola diplomatáit jellemzik. Kitűnő stílista volt s hosszú diplomaciai pályája alatt irt jegyzékei megtöltöttek egy egész archívumot. Hol lekötözte édeskészség, hol maró szatíra, hol erdesség jellemzik s minél inkább eltűntek a konvencionális iránytól, annál fontosabb a kérdés, melyben irattak.

Gorcsakoff külső megjelenése nem egészen felelt meg a diplomaták felől alkotott képzeteknek. Nem volt magas és elegáns tartású alak. Különbö világeletemben olyan szabású mellényben járt és olyan nyakkendővel viselt, mint 50 év előtt. Arczát gondosan simára borotválta minden nap, s tekintete fürkésző volt a pápaszem alatt. A nyár egy részét örömmest tölte Veveyben, Svájcban, hol gyakran tallakozott annak előtte Trierssel, kit igen szeretett. E két férfi élénk levelezésben is állt egymással, mely még közlése vár. Különös, hogy mindég csak a művészetekről, irodalomról leveleztek, egy betűvel sem a politikáról. Politikáról Gorcsakoff csak nökkel szeretett levelezni, kiknek, kivált a külföldön tartózkodóknak, szintén ki tudta jelölni a maguk hivatalát a politikában az ő mindennek és mindenkinek hasznát venni tudó tapintata.

Gorcsakoff a birodalmi kancellári méltóságot csak 1870. óta viseli.

Négy császár alatt szolgált. I. Sándor, Miklós, II. Sándor és III. Sándor alatt s huzonhat esztendeig volt szakadatlanul miniszter, ebből tizenkettőt csaknem mindenható. Ez idő alatt bannulatos munka-erőt birt kifejteni az egész utolsó időkig, pedig ország-világ tudta közel negyven év óta, hogy oly közzvénybántalmakban szenved, melyekhez képest Bismarck világhírű idegfájdalmi is csekélységnek mondhatók noha sokkal nagyobb zajt csapnak E baj soha nem akadályozta az öreg diplomatát a legnagyobb tevékenység kifejtésében, sőt még a galante aventure-ok lanczolata is fölkeri őt életének nyolczadik évizidebe is. Szívós természetű ember, ki régibb pályatársait mind kidüli látta maga mellett s már csak egyedül áll a régi világ első tanjuleként a szemé láttára felnövekedett diplomaciai új nemzedek között, a mennyiben a kivüle még elő diplomaták közül a legidősebbnek, Bismarcknál is 17 évvel idősebb.

Irodalom.

„A budapesti Munkácsy-ünnepélyekhez” Magyar Rhapsodia zongorára szerze: Liszt Ferencz. Ára 1 frt 50 kr. Kiadja: Taborszky és Parsch Budapest. A t. cz. zeneközönség a fentebbi czímen, egy kiváló műbescu zene-mű birtokába jut. Liszt Ferencz ezelőtt mintegy 30 évvel írta, és tette közzé egymásután 15 magyar Rhapsodiáját, melyek már az egész művelt világon ismeretesek és el vannak terjedve. A szóban forgó mű, folytatása azoknak, s így könnyen érthető, miszerint annak meg-

elvonni, kabátod mellékes dolog, Anna nem néz arra. Majd bemutatlak.

— Hogyan sikerült dr. Ashtont megnyerned? — kérde Carr a házba lépve.

— Reszletemem előtte az egész dolgot, és a végén azt kérdém tőle miért akarja mindkettőnk életét — miután már Anna megbocsátott, megkérésitni, miért nem akarna inkább mint jó keresztény cselekedni és nekem alkalmat nyujtani, hogy a multat jóvá tehessem.

— És megtette?

— Sok keresés és fáradság után. Azonban most nem beszélhetem el az egyes részleteket. Elég annyit mondanom hogy az Anna szíve volt leghathatósabb szószólónk. Ő soha sem feledhetett engem daczára aljas viselkedésemnek.

— Mindent összevéve, mégis-csak boldog ember lett belőled.

— Azt jogosan mondhatod, — viszonzá Percival szívelyes hangon.

— Azonban mégis vannak néha oly perceim, midőn mindent álomnak tartok és a felébredéstől félek. Most kezdek valósággal élni. Az utóbbi évek — te jól ösmered Carr.

Erre az ügyvédet a még üres nappali szobába vezette, s maga Annához sietett, kivle nemsokára karöltve belépett. Az öreg grófné még szobájában volt, hol nagy sietséggel öltözött.

— Nőm, Carr, — mondá Percival szívelyesen megnyomva az első szót. Anna félgyszabá volt öltözve, miután még mindig gyászolta anyját, igen kedvesen nézett ki, s Carrnak sokkal jobban tetszett Anna szelid szépsége mint lady Mandé büszke jelensége. Öszinte szívelylyel nyujtotta Anna kezét Carrnak.

— Igen sokat hallottam már önről Carr ur, — és azért mint egy régi jó barátot tekin-

telése iránt az egész zenevilág a legnagyobb érdekekkel viseltetik.

— Csiky Gergely, mint már említettük, befejezte népsziművét, melynek „Nyárszolgák” volt a címe, de a népszínházban: „A szép leányok” czím alatt fogják adni. A 3 felvonásos darabot a szerző már be is nyujtotta a népszínház igazgatóságának. A szerepezés után a darab betanulását azonnal megkezdi. Az első előadás május 5-ére van kitűzve.

Napi hírek.

— **Valasztások megerősítése.** A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, Szesztina Lajosnak a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnökévé, — Szepesi Antalnak és Szikszai Lajosnak pedig ugyanazon kamara alelnökévé történt megválasztását megerősítette.

— **A helybeli mentelep parancsnoka** — Windzor Wenzel százados, Sepsiszentgyörgy helyezettett át. Az itteni mentelep parancsnok-ságát pedig Kisdobai Dobay Gyula veszi át, ki a nagykőrösi mentelep parancsnoka volt.

— **A debr. ref. egyház tanácsa** 1882. évi április hó 15-dik napján d. u. 3 óraker gazdasági ülést tart.

— **Sz. Némethné Demjén Mari** jutalomjéteka volt tegnap. „A három pár czipő” német posse került színrre, melyben a jutalmazott a szustérne szerepét, sok éleveséggel s routinual játszta. A közönség szerzől egy szép koszorúval és két virágcsokorral tiszteltetett meg. Némethné ügyes színésznő, ki méltán megérdemli a közönség elösmérését, és dicséretét, ép azért alig tudjuk megmagyarázni azt a közönyt, mely a tegnapi jutalomjétektől annyira távol tartotta a közönséget, hogy a jutalmazott javára a bevételből fele részben csak 10—12 forint jutott.

— **Elhalasztott sajtótárgyalás.** A t. hó 15-ére kitűzött esküdtészi tárgyalás, a tek. kir. sajtóbírósg elnökségének mai napon 397. el. szám alatt kelt értesítése szerint, bizonytalan időre elhalasztatott. Miről a sajtóbírósg esküdt urak mihez tartás végett értesítettek. Debreczen, 1882. apr. 13. — Sz. kir. Debreczen város polgármestere.

— **Debreczeni asztalos munkák Romániában.** Duchony János kolozsvári karpitos és butorraktáros megem delést kapott a román király kabinet irodájától a királyi palota termeinek és szobáinak — összesen 58-nak — falszövegekkel és teljes butorrattal leendő ellátása és teljes berendezése iránt. Duchony e megbízatásának kizárólag a magyar ipar termékeinek felhasználásával fog eleget tenni. Az asztalos munkák — mint az „Ellenzek” írja — egy debreczeni tekintélyes asztalos czég műhelyéből fognak kikerülni, — Duchony pár nap mulva indul Bukarestbe a megrendelés egyes részleteinek megbeszélése és megállapítása végett.

— **Blaháné jön.** Örvendekesebb színházi hírel talán nem is lephetünk meg olvasóinkat. A kedves művésznő, ki valahányszor városunkba érkezik, mindig felvillanyozza közönségünket, tehát megtartotta ígérteit s ime beváltja szavát. Összesen 4-szer fog fellépni és pedig mindannyiszor népsziművekből. A nagyérdék előadások vasárnap kezdődnek s jegyek mind a négy előadásra előre válthatók. — Ismét üdvözölni fogjuk tehát körünkbe a magyar népdalok csalogányát s a népies nő alakok utánozhatatlan személyesítőjét. A művésznővel férje báró Splényi Odón is lejön a fővárosból.

— **Tüz.** Ismét tüzlármá verte fel ma reggel a városi közönség nyugalmát. A tűz ismét a csapó-utczán ütöt ki, még pedig a mult tüzhely közelében. Két ház és egy ol fedele hamvadt el. A harangozó ismét nagy mulasztást

tem. Igen örvendek, hogy önt oly hamar láthatom.

— Ma csak véletlenségből vagyok itt ezt öltözetenről is láthatja lady Hartledon, viszonzá amaz. — Bocsánatot kérek, hogy mindjárt megkezdése első perczében ide tolakodom.

— Ne beszélj tolakodásról Carr, — felelt a gróf. — Te sohasem lehetsz az én házamban tolakodó, Anna mosolya is azt mondja neked. O . . .

— Kérem, ki az?

E szavakkal vágta ketté a beszédet lady Kirtont, mire mindnyájan hátra fordultak. Az öreg grófné az ajtó mellett állt még czifrább öltözetben mint előbb. Percival kiegyenesedett s nejét karján vezette felett:

— Asszonyom, bemutatom önnek Hartledon grófnét.

Az öreg grófné fodrai közeli érintkezésbe jöttek erre a szönyeggel, oly mélyen hajtá meg magát, mintha csak gunyólt tenné, szemei folyton égfelé néztek, sem egy szóra sem egy tekintetre nem méltatta a fiatal hölgyet.

— A másikat értettem, — mondá Carr mutatva.

— Az Carr Thomas barátom. Ugy látszik nagyon rossz emlékező tehetséggel bír ön. Meg egy mely meghajtás és azután a kandallóhoz vitorlázott az öreg. Ezalatt haza érkeztek a gyermekek és az ebéd felhordatott. A lord kénytelen volt lady Kirtont vezetni asztalhoz miután nejét Carrnak engedte. Az ebéd meglehetősen nyugodtan ment véghez, mivel az öreg grófné sokkal inkább el volt az ételek és italok élvezetével foglalta, mintsem ideje lett volna valakit gyötörni, egyébiránt a jó fogadás is csilapította kissé haragját. Ebéd után bejöttek a gyermekek, a fiu, egy büszke merész ficzko ötidik évében, anélkül, hogy

követelt el, mert ismételt megkérdés daczára sem adott jelt, hogy a tűz hol van. Ez állapotok így nem tarthatnak tovább, sürgös intézkedést kell foglatosítani.

— **Munkácsy Mihály** „Krisztus Pilátus előtt” nagy képét lehet fénykép lenyomatban megtekinteni a czepléd-utczai panorámában. — A képet magunk is megnéztük, s mondhatjuk, hogy a kiknek nem volt alkalmuk az eredeti megnézhetni, azoknak e kép megtekintése is érdekes lehet.

— **Cognac-gyártás.** A Neukomm-féle géppel folyó hó 3., 4., 5. és 11-en tartott kísérletek mennyiség és minőség szempontjából tökéletesen megfelelő eredményekre vezettek, maga a gép is minden tekintetben czélszerűnek bizonyult, mert a nehézségek, a melyek az első főzéseknel felmerültek, teljesen megszűntek, ennek kormányzása tökéletesen sikerült úgy annyira, hogy az a főző akarata szerint erősebb vagy gyengébb terményt szolgáltatott és az egész munkát 1 napszámnyi segítséggel egyetlen egy intelligens munkás is képes teljesíteni. A fennemített 4 napon az összesen 28^{1/2} hektoliter bor lett feldolgozva, 7^{1/2}—8^{1/2} szeszartalommal és ebből nyertett 313^{1/2} liter cognac 55—60% szeszartalommal; a hátralekötök tökéletesen szeszmentesek voltak és csak is borsavas méz készítésre alkalmasak, úgy hogy a gyártási folyamat szeszmentesség egyáltalában nem mutatkozott, sőt még a gyártás befejezése után a gépben maradt 29 liter bor hátralekötök is sikerült kiszorítani, úgy hogy azon kis maradék, a mely legutóbbra hűtől szolgált, alig állott 5—10%-os pálinkaljból. Dr. Vedródi Viktor.

— **A „Kaviár”** mai első előadása rendkívüli érdeklődést keltett fel, úgy hogy ma a színházi pénztár valóságos ostromnak volt kitéve. A kik a mai előadásra jegyet nem válthattak azok a holnapira jegyeztek elő, miután holnap a mai előadást ismétlik.

— **Gr. Teleky Samuél.** Az erdélyi arisztokracziának ismét egy köziztetet és közbeszülésben álló tagja dől ki. Id. gróf Teleky Samuél f. hó 11-en hajnalban 3 óraker szélhűsben meghalt.

— **Lapunk egyes példányai** matól fogva K a t z Jakab szivardözsdéjében (Teleki u. sarkán) is kaphatók. Ugyanott a fővárosi hírlapok is elarúsítottak egyes példányonként.

— **Fenyősföreg esküvő.** Arnulf bajos herceg esküvője Lichtenstein Teréz hercegnővel, Lichtenstein János uralkodó herceg legifjabb leányával, tegnap delben 12 óraker ment végbe Bécsben, a Lichtenstein-palota nagytermében. Az esküvőről a következő tudósítást vesszük: Az esketést Fürstenberg bismarok-tartománygróf, a hercegház rokona végezte, Ganglbauer herceg-érsek segédlete mellett. Az esketesen jelen voltak ö Felsegeik, a trónörökös-pár, az összes főhercegek és főhercegek, a völgeny fővere, Lipót bajor herceg és neje, Gizella főhercegnő, valamint számosan a család rokoni közül. A rossz idő daczára is nagy tomeg gyűlt össze a palota előtt, hogy a vendégek fenyő fogatorklásak. Az ünnepeken jelen levő főrangú hölgyek fenyő ruhái természetesen nagyon növeltek a tömeg kíváncsiságát; mely azonban beért hirtökben csak kevesse láthatá azokat. A hölgyek nagy uszálylyal, manteau de courral jelentek meg, többnyire gyemántos ékszerrel, nyakakkal és boglarral. A felséges pár kevesse 12 óra előtt jött a palotába; a trónörökös-pár és a főhercegek megelőzték. A Felsegek megerkezése után az egybegyűltek a stilszerű kapornáva atalakított egy terembe mentek, hol az esküvő szertartásszerűen végbement. A menyasszony fehér t-l a sz menyasszonyi ruhát viselt, magas derrekkal, hosszú ujjakkal, két meternél hosszabb uszálylyal; a ruha brabanti csipkével és mirtuszgyalranddal, meg narancsvirágokkal volt díszítve. — Az esküvő szertartás után a fiatal

valakinek köszönne, ment nagyanyjához, mi-alatt Mandé egy kis félenk teremtés ugyanazon helyen melyre állíták, maradt.

Az öreg, sokkal inkább elvont egy pástéttommal foglalta, semhogy a gyermekeknek sokat ügyelhetne, Anna meggyerő mosolylyal nyujta eléjük kezét, azonban a kis leányka egyenesen atyjához futott és kabátja szárnyaiba rejté be arczát.

Atya karjaiba vette, s egy torta darabot nyomott kezébe, aztán Annához vitte és térére tette. — Mandé édes kincsem, ez a te anyád, és ezt nagyon kell szeretned, mert ő is szeret téged.

Anna szeretettel ölelte magához a gyermekeit, azonban az elkezdett iszonyuan ordítani és kapálózni.

— Csunya visélet Mandé, — mondá atya. — Fel tőle, — viszonzá a fiatal lord, kinek sötét szemei és rátartó büszke arca meghalt anyjára hasonlított. — Mi nagyon félünk a rossz emberektől.

E megjegyzés nem vétett e perczben figyelembe, miután Mandé, daczára, hogy őt Anna leeresztette, még folyvást ordított. Midőn végre helyre állott a csend, hához fordult a grófi épen nagyanyjának segített almát fogyasztani.

— Miféle rossz emberekről, beszélte te? — Azt véltem, — felelt vissza a fiu, egy darab almával Annára mutatva. — Ő ne nyujjon Mandéhoz. Ő azért jött ide, hogy minket üssön és kinozzon, azonban majd megverem én csak hozzáam nyujjon.

A gróf elnyomá haragját. Az öreg grófné egy sokat mondó pillantást vetve szönelkül felállt és csengette. Az öreg jelenlétében nem lehetett a bajorvoslására gondolni, azért várt míg Annával egyedül maradt.

(Folyt. köv.)

pár ő felség kívánatait fő villásreggeli pot Wartste indul Olasz

— A k nak sárosm fiatal gazdat beleszeretett vissza bécsi szép volt és számos más adta a kezé elkomorodott egy pár nap — Negy-öt száraz fiért ujon fölvetet szélén, mely „Nekem se volt, azért ő gamat. B. J megaláltak. Az öngyilkos Mikor a me göröngyöt a deszkára ra a botot félr mokkal egyt rencsélent

— A Bernhard fé hogy mit te főleg ha az nem ismert urat a világ a francia s dettek össze sze, minden fölfedezé, e lan feje kör kult. A „Ga biographiát egy syrai se itt polgárm tette Marse a lycumot, teben dolgo rőföt, egy ó rövid időn seilleben, k lánosan ked volt soha, v nem is várl „Gaulois” b

— He Lingard au nos felolvás dést is meg meről besz desnek meg relme. Sajja tani rólam, is érdemes hogy a fert talmt, min lában erzi kihagytam tetnek. A ható és in szetes, hog jöhét, csod

— Es mién mind szelle nel, s ha ig lelkét, sziv csodálaton mulhat el, tartó értel nyerheti, u költözik ha ugy ha ké is, az ő él neme. Nen éleiben. — láljon férfiu

— Gy zelebről M lettől a vá kért és az veződen nyil ben és kör dok óta j bizonyára továbbfejle

— A ban az ide mely alkalm mit egy év ter-templon a pápa, a clerus a P menet a P a pápa zár a n”. A ba pápa fogad gálló helyn nokok és a pápa a fő tével a ba bormok a p egy arányi tott át nek metv kitévő pák idejéb „m e r t a

A pápa az a nagy kö hol a pápa as néptöm

— G mintegy fé folyó hó 2 a maga r uyanis sz sebbel hoi Galliei ba a törvény

pár ó felségeik és a többi jelenlevők szerencse-
kivánatait fogadta. Azután az összes vendégek
villásreggelire jöttek össze. Az ifjú pár két na-
pot Wartstein-kastélyban tölt, azután nászutra
indul Olaszországba.

A ki önmagát temeti el. Báró Horváth-
nak sárosmezei Csakota pusztáján volt egy
fiatal gazdatiszt, ki az ottani hajdu leányába
beleszeretett. A leány, ki kevéssel előbb tért
vissza bécsi szolgálatából a szülői házába, igen
szép volt és csakhamar talált a környékben
számos más imádót is, kik közt egyik oda is
adta a kezét. A fiatal gazdatiszt erre annyira
elkomorodott, hogy teljesen visszavonultan élt
egy pár napig, míg végre nyomtalanul eltűnt.

Négy-öt nappal ezelőtt néhány asszony
száraz fáért ment az erdőbe, hol egy egészen
újjon fölvetett sirra bukkantak; kis lécczel a
szélén, mely a következő feliratot tartalmazta:
„Nekem se boldogságom, se szerencsem nem
volt, azért öngyilkoltam és temettem el ma-
gamat. B. J.” A rejtélyes sir megnyitásával
megtalálták a szerelmes gazdatiszt holtestét.
Az öngyilkosságot mérgezés által követte el.
Mikor a mérget bevette, sirba szállott és a
görögnyelű sir felett börtölésztől megállított
deszkára rakta. Mikor halálát közeledni érezte,
a botot felrelokte, úgy, hogy a deszka a ho-
mokkal együtt a sir nyílására hullott és a sze-
rencsétlen eltemeték.

A nagyság átka. D'Amala ur, Sarah
Bernhard férje keservesen érezheti már is,
hogy mit tesz egy híres asszony férjének lenni.
Főleg ha az illető szerencsés szerencsétlen
nem ismerte addig a világot. A mint D'Amala
urat a világhírű művészno kezevel boldogítja,
a francia szak-biografusok kezeivel boldogít-
ják az összeszedt a biografiai adatokat. Per-
ze, mindenki tud valami érdekességet, pikáns
fölfedezni, elannyira, hogy D'Amala ur artan-
tan feje körül már is valóságos mondkör ala-
kult. A „Gaulois” újabbban valóságos eredeti
biografiát közöl róla. E szerint D'Amala ur
egy syrai selyemkereskedő volna, a ki miután
itt polgármesteri hivatalt is viselt, üzletét át-
tette Marseillebe. Itt látogatta Jaques D'Amala
a lyceumot, s ő maga is egy ideig atyja üzle-
tében dolgozott. Azonban csakhamar eldobta
a rőtöt, egy operette-énekesnőhöz csatlakozott s
rövid időn átvetette az atyai örökséget. Mar-
seilleben, különösen színészes modorért álta-
lánosan kedvelt egyeniség volt. Diplomata nem
volt soha, vagyona is kevés van, s családjától
nem is várhat semmit. — Így meséli ezt a
„Gaulois” biografusa.

Hogyan szeretnek a férfiak? Alice
Lingard amerikai író nő New-Lorkba nyilván-
os felolvasást tartott, melyen e fontos „kér-
dést is megfirtette. Eddig csak a nők szerel-
méről beszélt, most áttérek annak a kér-
désre megoldására, hogy milyen a férfiak sze-
relme. Saját nemem, meglehet, azt fogja tar-
tani rólam, hogy tevédek, vagy hogy a pokolra
is érdemes vagyok; arról biztosítom önöket,
hogy a férfi sokkal inkább érzi a szerelem ha-
talmát, mint a nő, ha ugyan a férfi egyálta-
lában érzi. Szánitáimból szánt-szándékkal
kihagytam csapodár férfiakat, csak így nevezt-
tetnek. A férfi szíve nem oly könnyen izgat-
ható és ingerelhető, mint a nőé, bár termé-
szetes, hogy minden férfi, a ki férfi számba
jöhét, csodálja, tiszteli és szereti a szép nőt.
— És miért nem tenné ezt? Átlag véve a férfi
mind szellemileg, mind testileg erősebb a nő-
nél, s ha igazán szeret, ha a szenvedély, mely
lelkét, szívet és eszét lebilincselve tartja, a
csodálaton és a tiszteleten alapul: úgy az nem
mulhat el, hogy az változhatatlan és örökke
tartó érzelm marad. Ha a szerete t nő meg-
nyerheti, úgy barátság, béke és boldog élet
költözött hajlekukba. Ha nem nyerheti meg,
úgy ha később, évek multával megbázasodik
is, az ő élete nem egyéb, mint a teugódes egy
neme. Nem talál örömet és boldogságot az
éleiben. — Ez a hölgy megérdemli, hogy ta-
láljon férfit, — a ki megérti.

**Gyapjuszövet iskolát állítanak fel kö-
zelebről Nagy-Szebenben.** Az ottani iparegy-
lettől a városi tanács e tárgyban véleményt
kért és az egyet gazdasági szakbizottsága ked-
vezően nyilatkozott a terv felől. Nagy-Szeben-
ben is környékén a gyapjuszövet már száza-
dok óta jelentékeny iparág és az új iskola
bizonyára nagyban elő fogja segíteni annak
továbbfejlesztését.

A husvét Romában. A husvétet Romá-
ban az idén is a szokott pompával ülték meg,
mely alkalommal a pápa mondotta a misét,
mit egy évben csak háromszor szokott a Pé-
ter-templomban tenni. Az ünnepi szertartáson
a pápa, a bibornokok, praelatusok s az egész
clerus a legnagyobb díszben jelentek meg. A
menet a Peter-templomba vonult; a menetet
a pápa zárta be a „sedia gestatoriá-
a”. A bazilika bejáratánál a káptalan állt, a
pápa fogadására. Miután a pápa a rendes me-
gálló helynél megállt, a trónra ült, s a bibor-
nokok és a papság hódolatát fogadta, mire a
pápa a főaltárnál misét mondott. Ennek vége-
zével a bazilika bibornokfőpápa, Howard bi-
bornok a pápához lépett, s ősi szokás szerint
egy aranykiszűtött fehér selyem erszényt nyuj-
tott át neki, melyben 12 frank és 50 centim-
pák kitévő ezüst pénzék voltak az előbbi pá-
pák idejéből. A pénzt azért adta a pápának,
„mert a misét szépen énekelte.”
A pápa azután ismét a sedia gestatoriára ült,
a nagy körmenet megindult a pápai loggiához,
hol a pápa a Szent Péter-téren összegyűlt óriás
néptömegre apostoli áldását adta.

Gyilkosság a zárdában. A Versectől
mintegy félórnyira fekvő messziti zárdában
folyó hó 2-án gyilkosság követtetett el, mely
a maga nemében ritkítja páját. Egy nap
ugyanis szétzúzott koponyával és testén több
sebbel holtan találták meg az agg 70 éves
Gallilei barátot. A fehértemplomi államügyész
a törvényszéki bizottsággal azonnal a helyszi-

nére ment, a tényálladék felvételére. Szigorú
vizsgálat után kiderült, hogy a gyilkosságot
egy másik barát követte el. A két pap ugya-
nis veszekedni kezdett; összeütközések nem-
sokára tetlegességekbe ment át; végül mind-
ketten kést és baltát kaptak föl s a veszeke-
désnek az lett a vége, hogy az agg barát iszo-
nyun összevagdálva holtan maradt. A gyilkos
barátot elfogták s a fehértemplomi törvény-
széknek adták át.

A nagyerdőn jövő vasárnap délután
az ifjú Bok a Samu zenekara fog játszani.

Falu roszsza. Ambrus Mihály gondör-
házi legény hat évvel ezelőtt valami vereke-
dés miatt börtönrre került. Leülte a bünteté-
sét becsülettel, azután hazajött a falujába.
Meglátta a szép Malasics Lidit, s nagy dolo-
gást kezdett érezni a mellette. A leány is
— úgy látszott — szemet szurt a csinos le-
gény. Már már házasság lett volna a dolo-
g, mikor a leány kiadott a szeretőjén, mert
„nem lehet az, hogy ő bélyeges embernek a
felesége legyen.” A férfi kérte a leányt, tér-
jen vissza, de az nem hajlott a szóra. Am-
brusban erős lángot vetett a szenvedély s re-
tente határozatot fogamzott meg agyában.
Mult hetfőn este felé odalőtt kedvese aklaká-
hoz s karabélyát elővéve Malasics Lidit mel-
le lötte. A lány összerogyott s harmadnapra
ki is adta a lelkét. Ambrus pedig eltűnt. Ke-
resték, kutatták hasztalanul, míg végre a lány
halálát követő napon. Szombattán, Német János
portáján, megtalálták a holtestét. A sze-
rencsétlen ember agyonlőtte magát.

Szellidített vadkan. Gömörmege főis-
pája e heten egy ritka szép (két éves) vad-
kant küldött ajándékba Andrássy Manó gróf-
nak. A vadkan annyira szelid, miszerint Nyus-
tyáról — Berleba a hegyeken keresztül szá-
badon követte vezetőjét, a főispán eszedjét, a
ki az állat ottani gondozásával volt megbízva:
— szelidebb a házi sertésnél, mert nevre hall-
gat, jár gazdája után mint az eb, s lefekszik a
földre, sat. ha az kívánja.

Annyi a pénz, mint a polyva. Kolozs-
vártt egy felső-szen-utcai háztulajdonos egy
csomót összetépett tízes bankót talált kertjében.
A csomagban meg néhány arany ékszer rones
is volt. Még azon órában fészaladt a helye-
lyes bankó-fözlágyokkal a rendőrséghez, hon-
nan egy rendőrrrel visszatért a kertbe s kevés
kutatás után meg egynehány összetépett tízes-
bankora akadtak. E bankótlán világban min-
denestre nagyon erős indító oka lehetett a
rejtélyes szelidizni arra, hogy ennyi bankót
megsemmissen.

Időjárás április 12.

Európában: A depresszió (755) Ma-
gyarországban, a nagy légnomások egyike
(762-763) Országban van, másika (765-
766) a kontinens nyugati részéből jön. Közép-
Európa boros, esős, havas. A hőmérsék keve-
set változott.
Hazánkban: Északi és északnyu-
gati mérésektől szelekkel a hőmérsék kissé na-
gyobbodott, a légnomások keveset változott. Az
idő felhős, boros, nagy részben csapadékos.
Der esakörtönyán és Zágráb környékén volt. Az
é hó 10-en előre jelzett csapadékos idő ború ó
jellegével végehez közeledik s változó jelleggel
ötvé jövőre is hűvös lesz helyi csapadékokkal.
Kilátás a jövő időre: Hazánk-
ban, Nyugaton eső el felhőszakított derűs
helyenkint derrel, keleten felhős-boros idő ca-
padékokkal várható.

CSARNOK.

Egy régi debreczeni molnár.

A malomipar hanyatlásáról sokat beszél-
nek ma. Vezérikzik a gazdasági rovaton,
mintegy hymuszsképen szólnak a zakatoló
gőzmalmok pangásáról.

A molnároknak szaklapok van ma, gőz-
malom után gőzmalom emelkedik. A köszen-
fűst elfulasztja majd minden falu költészetét.
A csörgőpatkok baktató malmi gyertül-
nek. A gőzmalmok robaja egy népalopokat
vezet ki a patak-molnárok alakját, kikről számla-
talan népdal és nép-románc szól.

A molnárok sorsát éppen úgy, miként a
szegény emberek többséget boldog. Isten bir-
ta. Akkor ivott bort, ha vize volt s akkor vi-
zet, ha víz nem volt.

A malomipar történelméhez érdekes adat,
az alább adott kérvény...

Ezt a kérvényt Nádudvarról keltezte,
Nagy Sámuel molnár intézte 1816: október
18-án Borbély Sándorhoz olyan napokban, mi-
kor kevés vize volt és a molnárságot szerette
volna ispánsággal felcsereelni.

Erdekességeit szavatolok.

Tekintetes Ur!

Az utolsó Debreczeni nagy tűz-
be az én Collegium mellett levő házam is
megégett most Mindszentkor volt három esz-
tendeje kijöttém Nádudvarra a Szögényiek
rongyos malmába molnárnak, melylyet haszna-
vehetővé tettem, de a molnár ház is hasonló
avult levén, mint hogy sok gazdája val elhagy-
ták pusztulni és én is váradi fiskális Tttes
Madási József ur malmaiba mentem; mint-
hogy szelen van nem igen szerettem, a szög-
ényiek minthogy visszahívtak, hogy a mal-
mot tsináljam meg (mivel tovább feleztene-
dől m lnár nélkül levén elpusztult) fognak
való somfát vesznek és Tavasszal új molnár-
házat fognak csinálni, én egy rongyos vén há-
zat a malomhoz közel megvettem, hogy pün-
kösdig lakjam benne, de Karátsony is már itt
van még is a sok gazda egy házat sem tu-
dott tsinálni, és a nádnak szükvolta miatt a
magamét semigazithattam és már olyan rossz,
hogy nem telelhetek benne, ennél fogva én is

mostanában hallván, hogy a Tettes ur Nádud-
vari részeges ispanját változtatni fogja, fel-
tettem magamban, hogy a Tettes urnál jelentsem
magamat és én fölfogom valami azt a hivatalt,
de mivel Roffi távol van innen és ha szekerem
mennek is három nap mulva kerülhetnek visz-
za a Nádudvariak pedig igen hamisak és rit-
ka éjszaka, hogy tolvajság ne esne, és pedig
a feleségem tavaj meghalván itt két fiammal
vagyok egyik 14 másik 9 esztendő, két kö-
vér sertésemet mely többet érne 120 forint-
nál és apró marháimat nem bátorodom há-
rom nap elhagyni. Azért leírom magamat; én
Debreczeni születés vagyok 55 esztendősem
nem iflu sem nem öreg, 1777-ben Diák is vol-
tam, természet szerint többnyire minden fa-
munkára alkalmasok józan életű a
melly a molnárok között ritka,
de azért azt mondhatom, hogy a jó bört ma-
gam is meginnam keveset, ha kaphatnék mi-
vel azt tanultam, hogy nincsen ott hába, hol
bor a patika, de a Nádudvari bor és a csap-
szekék borai, ha iszom a gyomromat megresz-
kettetik, nekem nem egészségesek az egész-
gem velek meg nem rontom a Csaplárok sokfe-
legyvelített pálinkákhoz hasonlóképp nem
kejt, az italbán jobbnak tartom magamnak a
Tejet és Zsendiezet; nem csak a Molnárság-
hoz, Bodnársághoz, Sajtó csináláshoz értek,
hanem a szőlőhöz is és szőlőimről ream ma-
radt Totzós kertbeli szőlőmet úgy megepítet-
tem, hogy Fő Biró Tettes Simonfy Sámuel is
birta egy darabig, a paraszti munkáról Mes-
széna Sándor urnak öt esztendeig levén mol-
nárnja, Nagy-Vatinak Két Tomusban kijött me-
zei gazdaságát olvastam: tudom, hogy az okos
szántó-vető gazdáknak és Uraságok Tisztjinek
az a kötelességeik, hogy mindent annak ide-
jében és serényen vigyének véghez, és a ese-
ledek berét ne huzzák el, mivel egy jobb
kedvel dolgoznak De mivel tudom, hogy
Propria cum Sordet, hallom a Nádudvari bol-
tos görög, Pap György, a ki a Roffi Görög
leányt vette el Roffa fog menni, tudakozza
meg tőle a Tettes Uról az a legnagyobb ba-
jom, hogy a házam igen rongyos levén nem
házasodhatom meg és más stt kenyeret, de
mihelyt jó lesz, mindjárt megházasodom és a
Tettes Uról biztató tudósítást veven a mol-
nárságról, mintha soha molnár nem lettem vol-
na lemondok, mivel nem esküttem arra, hogy
holtig molnár maradjak. Mind a Tettes Urnak,
mind a Tettes asszonynak és minden hozza
tartozódnak állandó friss egészséget és bol-
dog ünneplest kívánván, magamat kegyes gra-
tiájában ajánlván, maradván vagyok.
A Tettes Urnak.

tisztelő szolgálja.
Nagy Sámuel
molnár.

Közgazdaság.

Piaci árak április 12-én.

1 hektoliter buza	8.30—8.94
„ ketszeres	6.68—7.32
„ rozs	5.04—5.70
„ árpa	3.74—4.48
„ zab	2.77—3.25
„ tengeri	4.64—5.28
„ köles	4.72—5.38
1 zsák köleskása	9.76
1 zsák burgonya	1.80
100 kgr. szalonna	63.64.65.
100 „ haj	68.69.70.

Husarak megállapítva s bejelentve
1882. április 12-től 19-ig következők: **48**
kr. Magyar Gábornál dedó-utca 125. sz. a.,
Gyarmati Jánosnál morgó-utca 645. sz. alatt.
Minden többi bejelentett meszásokban pe-
dig **50** kr. — Debreczen, 1882. április 11.
Debreczen város kapitányi hivatala.

Könyvtári sertesüzlet

A serteskereskedelmi csarnok távirati jelentése.
Budapest Kőbánya, április 12.
Az üzlet jelenteklen. Magyar öreg
nehéz 60—62, fiatal nehéz 64—65 kr, közép 62
—63, szedett nehéz 60—62 közép 60—61,
könyű —. —. —. Romániai bakonyi közép —.
61— átmeneti, könyű 54—57 átmeneti.
Eredeti nehéz —. —. —. kr, átmeneti, köny-
nyű — átmeneti. — Szerbiai nehéz 60—61
átmeneti, közép 59—60 kr átmeneti. Az
árak páronként 45 kiló és 4 százelek levonás-
sal kilogramm-kint értendő. Romániai és szer-
biai serteseknél, melyek mint átmenetiek ad-
tak el, a vevőnek páronként 4 arany firt vám
fejében térítettik meg.

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai,
(A Magyar távirati iroda eredeti sűrűnyei.)

Bécs, ápril 13. (Érk. d. u. 2. ó.) Jova-
novics jelenti, hogy nyolczadikán a felkelők
távolról tüzeltek. Veszteségünk: két katona
elesett, egy pedig megsebesült.

Trébene, ápril 13. (Érk. d. u. 2. ó.) A
22-ik ezred harmadik zászlóalja Begovo, Kor-
ritonál kitárta a császári zászlóárbozot.

Berlin, apr. 13. (Érk. d. u. 2. ó.) Lon-
donból jelentik: Anglia az egyiptomi ügyekre
fegyverrel beavatkozik. A beavatkozás a ki-
kötők körülzárásával kezdődik.

Madrid, apr. 13. (Érk. d. u. 2. ó.) Az
ostromállapot Kataloniában megszüntetett.

Paris, apr. 13. (Érk. d. u. 2. ó.) Egy
hírlap fentartással jelenti, hogy Napoléon
Victor Heidelbergában hagymázás lábban
meghalt.

Prága, apr. 13. (Érk. d. u. 2. ó.) Felhí-
vatalosan jelentik a „Politikna” Giers kine-
vezése az orosz udvarnak az osztrák-magyar
dinasztiahoz való közeledését jelzi.

Sz. Pétervár, apr. 12. A Pol. Corr. je-
lenti: Giers kinevezetése külügyminiszterre
nagyon kedvező benyomást tett mind a kül-
hatalmak képviselőinél, mind az orosz diplo-
matiai körökben. A kinevezést a jelenleg Ga-
esiában időző Orlov herceg tanácsának tulaj-
donítják, ki különösen kiemelte, mennyire oha-
jandó volna Giers állásának s ezáltal külügyi
politikájának megszilárdítása. Bizonyos hogy a
kinevezés a csár saját kezdeményezéséből tört-
ént s az illetékes körökben is meglepetést
szült. Giers családja Finnlandból származik és
svéd eredetű, ma már azonban egészen eloro-
szosodott. Neje Kantaguzen hercegnő.

Feladás szerkesztő: **Vérszi Arnold.**
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**
Kiadó: **Kutasi Imre.**

Nyilt-tér.

Nyilvános köszönet.

Alólirottak „faragó”-utczán 484. és 495.
házaszámok alatt fekvő lak- és melleképüleimk
kegese által a folyó hó 6-án délután történt
tüzeset alkalmával kárt szenvedvén, a „Magyar
Francia biztosító részvény-társaság” — mely-
nel biztosítva voltunk — szenvedett kárunkat
az al által tett bejelentés után mincárt más-
nap, ápril 8-án, a legméltányosabban, sőt re-
zánk nevére kedvezően, megbecsülte és a va-
rosi hatóság okozhatansági bizonyítványának
benyújtása után azonnal kespzbenben ki is fi-
zette. — Mely méltányos és a szükségben
gyorsan segítő eljárását ismerőseinkkel és pol-
gártársainkkal megismertette, azért a társa-
ságnak is őszinte köszönetünket nyilvánítani
kötelességünknek tartottuk.

Debreczen, 1882. április hó 12.
Burai Sándor,
Varga János.

Nyaraló.

A nagyerdei furdőháznál, több rendbeli
kényelmes szoba, butorozva vagy a nélkül,
nyári lakásul kiadó.
Ertekezhetni **Fehér Herman** vendéglőssel.

Hirdetés.

Van szerencsém ezennél a nagyérdemű
közönségnek becses tudomására juttatni, hogy a
főpiacz Teley utca sarkán lévő lottó és
szivartózsda üzletemet **hírlap-áruval** kötöt-
tem egybe, miért is legfőbb törekvésem leend
üzletemnek ezen ágában is a tisztelt közönség
minden igényeinek megfelelni. Szíves partfogást
kérve, — teljes tisztelettel

Katz Jakab.

Ugyan ott a legközelebbi f. hó ápril 15-én
tartandó húzásra m. k. nyeremény-kölcsön és
földhite intézeti igérvények jutányos áron kap-
hatók.

Kiadó bolt.

Szécsényi-utczán özv. Men-
cze Henrikné házában, egy
bolthelyiség kiadó; továbbá
300 mintából álló himző elő-
nyomda jutányos áron eladó.
Főlvilágosítást ad a ház-
tulajdonos.

Nincs többé tyúkszem!

Tyúkszem-balszam.

E tyúkszem-balszam 10—14 napi utasítás
szerinti használata után a tyúkszemek és da-
ganatok biztosan elenyésznek. A hatáért ke-
zesség vállalatik. — 1 üvege ára 50 kr.
Utánvét mellett kapható **Miller Gyula** gyógy-
szerésznel Nagy-Szebenben.
Elárusítók megfelelő engedélyben része-
sülnek.

MATTONI-FÉLE
GLIESHÜBLER
legitímabb égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb Asztali-és üdítő ital,
kítőnő hatásának bizonyult köhögsénel, gégo
bajoknál, gyomor-és hólyag hurutnál.
ÉDECSEK (az emésztés elősegítésére).
Mattoni Henrik, Karisbadban (Csehország).

1880-ik évben 80.000 palack, 1881-ik évben 295.000 palack lett elszállítva.

A mohai ÁGNES-forrás

hazánk egyik legzénsavdúsabb

savanyuvize

Kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.
Fris töltésben mindenkor kapható

ÉDESKÜTYÜ

m. k. udvari szállítónál Budapesten, Erzsébetfőtéren.

Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Debreczenben: Csanak József, Geréby Fülöp, Priegl és Thill, Rickl J. Z. és Varga Lajos uraknál.

1880-ik évben 80.000 palack, 1881-ik évben 295.000 palack lett elszállítva.

A gráci 1880. évi országos kiállításán elismerési oklevelet nyert.

A gráci 1880. évi országos kiállításán elismerési oklevelet nyert.

Értesítés. A „Rudolfsbadi“

(Alsó-Ausztria)
hidegvíz gyógyintézet f. év április hó 15-én megnyitották. E gyógyintézetnek vasúti állomása Payerbach, 2 óra távolságra Bécestől. 1-ső májustól az ivó-csarnok megnyitása, tej-savó és mindenféle ásványvizekkel; június 17-én pedig az uszó-fürdő megnyitása, (16-18° Reamur.)

Reichenau, Alsó Ausztria legszebb tájainak egyike, mely friss forrásvízzel, egészséges hegyi levegő, igen jó ellátás és elszállással rendelkezik, — mind oly dolgok, melyek a „Rudolfsbad“-ban töltendő furdóidényt a legkellemesebbé teszik.

Prospectok kívánatra bérmentve küldetnek.
Dr. Siegel Nándor, Waisnix J. M.
fürdő-orvos, tulajdonos.

ARLEJTESI HIRDETMÉNY.

A czepléki közalapítványi kerületi főtisztoságnak folyó évi 635. számú rendelete folytán közhírré tétetik, miszerint a p. ladányi uradalmi XXVI. számú birtelében létező bérleti lak felépítésére, melyre 3547 frt 2 kr van előirányozva, folyó hó 20-án d. e. 9 órakor a p. ladányi uradalmi kasznársági irodában nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni szándékozók 10%-től birtalpenzzel ellátva — melyet az árlejtés megkezdése előtt az urad. tiszti kezéhez lefizetni kötelesek — meghívatnak. Egyéb vállalati, vagy építkezési feltételek a p. ladányi urad. kasznársági irodában megtekinthetők.

P. Ladányon 1882. április 11-én.
Lipovniczky Imre.
urad. számtartó.

Leszállított árak.

Legujabb divatu
TAVASZI
NŐI MANTILLOKAT, JAKETEKET,
szövet, ternó, satin, creton
ruhákat, mindennemű női- és
leányka-felöltőket

meglepő jutányos árak mellett ajánl

Thalviser Alajos

czegléd-utca 2. sz., a városháza mellett, Debreczenben.

Leszállított árak.

Firneiszban tört festéket,
PADOZAT LACK-FESTÉKET

legfinomabb angol

kocsi- és Copal-lackot,

ECSET és mindennemű KEFÉKET,

valamint

kerti- és veteménymagvakat,

továbbá

czukrot, kávé és mindennemű fűszerárúkat

a legolcsóbb árakban pontos kiszolgálattal mellett ajánl

Ganofszy Lajos,

a „Kék maeska“-hoz, czegléd-utca, a Casinó alatt.

IGÉRVÉNYEK

1882-ik évi április 15-ki húzásra.

Magy. k. nyereménysorsjegyre.

Főnyeremény 100,000 frt.

3 frt 50 kr bélyeggel együtt.

3%, osztr. földhitelintézeti
sorsjegyre.

Főnyeremény 50,000 frt.

1 frt 50 kr bélyeg.

az iparegyesületi tak. és hitelintézetnél.

Értesítés.

Egy korosabb berlini nevelő — ki egy Berlinből, mint Magyarországból nevelési sikerének legjobb bizonyítványával bír jelenleg Debreczenben telepedett le, és növendékeket óhajt tanítani; tantárgyai: a francia, angol és német nyelvek, végre világ-történet, mythologia, levfogalmazás, költészet, helyesírás, szepírászat, stb. A nyelvek kívánatra külön és egyenként is taníttatnak.

A nagyon tisztelt szülők értekezhetnek velem májól fogva naponta d. u. 2-től 7-ig; lakásom Nagy-péterfia utca 813. A tisztelt városi közönség kegyeibe ajánlja magát

Kallay Palmé.

Debreczen, 1882. nyomatott a kiadó Kutasi Imre könyvnyomdájában

SZEDLÁK JÓZSEF

férfi-szabó

tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, hogy itteni

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETÉBEN

a tavaszi idényre a szövetek megérkeztek, s nagy választékban állanak a t. megrendelő közönség szolgálatára.

Kész férfi-ruha-raktára

pedig, melyben az öltözékek készpénzítés és határozott árak mellett kaphatók, mindennemű

TAVASZI ÖLTÖZÉKEKEL

a legnagyobb választásra be van rendezve.

Gyógy-jelentés

a Hoff János-féle egyedüli valódi maláta-egészségi sör, maláta egészségi chokoládé és mellczukorkák felett, köhögés, mellbetegség, test gyengeség és vérszegénységnek sat.

A cs. kir. udvari szállító Hoff János urnak, tanácsos, tulajdonosa a koronás arany érdemkeresztnek, lovag. feltalálója és egyedüli gyártója a Hoff-féle maláta kivonatnak, udvari szállítója a legtöbb európai hercegeknek, Bécs, Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyáriraktár I. Grabenhof Bräunerstrasse 8.

Nyolcz évig szenvedtem nehéz lelegzésben, köhögés és vértolulásokban éjjel-nappal, gyenge erőm miatt minden reményt az élethez feladtam. Orvosi tanács folytán a Hoff-féle maláta-készítményeket használtam és örömmel konstatalom, hogy most teljesen egészséges vagyok, és ösmerőseim, kik most látnak, csudának tekintik felgyógyulásom. Hasonló betegek miatt óhajtom nyilvánosságra hozatalát.

A köhögés, hányás és folytonos vértolulás a főben, kintott éjjel-nappal. Anyyra elgyengültem, hogy már járnai sem voltam képes, a phlegma pedig csak nagynehezen oldódott, az eletről lemondtam. Egy jó órában azon tanácsot adták, hogy a Hoff-féle malát készítményeket gyógyszerül használjam, és pedig a maláta-egészségi sör, maláta-egészségi chokoládét és a mellczukorkákat. A kúra megkezdésével azonnal megszűnt a vértolulás, az étvágy megjött, a köhögés pedig alig volt észrevehető, mindennemű ételeket étvágygyal ehettem, és az alvás egészséges és csendes. Egészségem ily gyors visszatérését sokan csudának tekintik. De miután tény, nem mulasztatom el ezen szer feltalálójának Hoff János urnak legmelegebb köszönetemet nyilvánítani, és a malátakészítményt minden szenvedőnek ajánlani. Kérek 56 üveg maláta-egészségi sört, 10 font chokoládét, 19 csomag maláta-czukorkát.

Gyrafas János, honvéd-főhadnagy.

Hivatalos gyógyjelentés,

a gráci katonai kórházból. A november 10-ki meghagyás folytán ismét kérek az iment nevezett kórháznak az ön maláta-egészségi söréből küldeni, miután az számos betegnek kitűnő hatással van.

ÓVÁS. A maláta készítmények czimlapján a Hoff János feltaláló mellképe és aláírása látható. Hol ezen jel hiányzik, mint hamisítás viszszautasítandó. Debreczenben kapható: Rickl József Zelmós, Csanak József és Varga Lajos kereskedésében. Nagy-Károly: Ujházi István, Nagyvárad: Janky Antal, Nyiregyháza: Kovanyi Imre gyógyszerésznél.

Dr. Robicek, főorvos.

Fogfájdalmak akármilyen természetűek, hogy ha a fogak akár lyukakos, akár betömötték a hires **indus kiconatok** használatával elháríthatók. E szer utóérhetetlenségével világhírré tett szert és egy családnál sem mellőzendő. Valódi kis üvegekben 35 krajczárjával. Egyedüli raktár itt Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil és Mihalovics István gyógyszerárban.

Kiadó legelő.

257 hold legelő a debreczeni határ mentén, a „Ludas“ csapszék közelében kiadó.

Értekezhetni Szabó Lajos kereskedésében Debreczenben.